

Repertoriumnummer 2024/ 7654
Datum van uitspraak 12 november2024
Rolnummer 2017/AR/1056

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

 Registreerbaar

 Niet registreerbaar

Eindarrest

Hof van beroep Brussel

De heer A
Mevrouw B t/
SABAM

Arrest

Auteursrechten
Fiduciaire afstand

8ste kamer,
burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00004090&57-0001-0019-01-01-1

In de zaak:

1. de heer A, RRN [REDACTED], auteur, wonende te [REDACTED],

en

2. mevrouw B, RRN [REDACTED], auteur, wonende te [REDACTED],

Appellanten,

Advocaat: Mr. [REDACTED], advocaat te [REDACTED], [REDACTED], bij wie door verzoekers woonstkeuze wordt gedaan,

Ter zitting aanwezig: mr. [REDACTED].

TEGEN:

de c.v.b.a. **SABAM, BELGISCHE VERENIGING VAN AUTEURS, COMPONISTEN EN UITGEVERS**, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 41-43, gekend onder het KBO nummer 0402.989.270,

Geïntimeerde,

Advocaat: Mr. [REDACTED], advocaat met kantoor te [REDACTED], [REDACTED],

Ter zitting aanwezig: mr. [REDACTED].

Het hoger beroep is gericht tegen een vonnis van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel van 9 maart 2017.

Het verzoekschrift tot hoger beroep werd tijdig neergelegd ter griffie op 23 juni 2017. Het is regelmatig naar de vorm.

I. **FEITEN**

1. Appellanten zijn de auteurs van talrijke muzikale werken. Zij componeren onder meer muziek die wordt gebruikt als generiek van televisieprogramma's.

Geïntimeerde, de cvba SABAM, Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers, is een collectieve beheersvereniging. Zij houdt zich bezig met het beheer van de auteursrechten en met de inning en verdeling van deze auteursrechten. Zij werd in rechte erkend en vergund bij Ministerieel Besluit van 1 september 1995 om de activiteit van beheersvereniging uit te oefenen op het Belgisch grondgebied.

2. Eerste appellant, de heer A, was van 20 januari 1988 tot en met 31 december 2012, en opnieuw sedert 6 november 2017, aangesloten bij geïntimeerde op basis van een overeenkomst fiduciaire afstand van rechten. Tweede appellante, mevrouw B, is sinds 29 juni 2009 aangesloten bij geïntimeerde, eveneens door middel van een overeenkomst fiduciaire afstand van rechten.

Volgens deze overeenkomsten traden appellanten toe tot geïntimeerde in de hoedanigheid van auteur-vennoot.

Artikel 2 van de overeenkomst van fiduciaire afstand bepaalt dat een auteur-vennoot overeenkomstig artikel 10 van de statuten van geïntimeerde zijn rechten op de werken gecreëerd zowel op het ogenblik van de ondertekening van de overeenkomst als tijdens de volledige duur ervan afstaat aan geïntimeerde, die deze afstand uitdrukkelijk aanvaardt. Deze fiduciaire afstand wordt gedaan met het oog op het collectief beheer ervan in de zin van artikel 5 van de overeenkomst, met name de exploitatie van de werken van de rechthebbende controleren en conform de statuten en reglementen de hieraan verbonden rechten innen en aan de rechthebbende uitkeren.

3. Op 2 juni 2009 contacteerde eerste appellant, de heer A, geïntimeerde per telefoon.

Volgend op dit gesprek richtte de heer A de volgende e-mail aan een medewerker van geïntimeerde, de heer C:

"Beste de heer C,

In opvolging van ons telefoongesprek eerder vandaag zoals afgesproken dit mailtje.

Vraag is dus i.v.m. onderhandelingen productiehuis, hoeveel zo ongeveer de auteursrechten zouden bedragen voor de muziek van een nieuw spelprogramma van bv. 55 min, laat ons

zeggen wekelijks 1 x op VTM evenals 1 x per week op 2BE met een verhouding van min. 90% muziek (dus 50' op 55') (...)".

De heer C antwoordde bij e-mail van 5 juni 2009 als volgt:

"Dag de heer A,

Ik kan enkel de opbrengsten per minuut geven voor de uitzendingen in 2007. De uitvoeringen uit 2008 moeten nog worden uitbetaald, en daarvoor zijn nog geen precieze opbrengsten bekend. Dit zal pas in oktober, na de repartitie, het geval zijn.

Op VTM bracht 1 minuut generiekmuziek € 2,26 per minuut op. De opbrengst verandert niet naargelang het type programma, ze blijft dezelfde, of het nu over een generiek voor een quiz, een spelprogramma, of het nieuws gaat.

Op Kanaal 2 bracht 1 minuut generiekmuziek € 2,23 op.

Hou wel in het oog dat opbrengsten per minuut voor uitzendingen in 2008 kunnen variëren, afhankelijk van het budget dat voor 2008 wordt onderhandeld, en het aantal programma's dat moet worden verwerkt."

4. Op 6 augustus 2009 ondertekenden appellanten als auteurs een uitgavecontract met Endemol België NV (hierna: 'Endemol') als uitgever. Geïntimeerde was geen partij bij deze overeenkomst.

Endemol wenste gebruik te maken van een aantal werken van appellanten in de programma's 'Woordzoeker' en 'Quiz Live' op VTM en 2BE.

Appellanten verleenden Endemol onder de vorm van een exclusieve licentie het exploitatierecht van verschillende werken waarvan zij de auteursrechtbehebbers zijn. Onder artikel 2 en artikel 9 van deze overeenkomst verklaarden zowel appellanten als Endemol voor het beheer van hun auteursrechten te zijn aangesloten bij een collectieve beheersvereniging, en stelden zij dat de rechten voor het gebruik van de werken bedoeld in het contract onder dit collectief beheer vallen. Voor de in de overeenkomst omschreven exploitatiewijzen is de auteursvereniging bevoegd om de door de auteurswet vereiste toelating te verlenen en de eraan verbonden rechten te innen, conform haar tarieven, en deze uit te keren aan de auteurs en de uitgever overeenkomstig haar algemeen reglement en met inachtnaam van de volgende verdeelsleutels:

Uitvoeringsrechten: 4/12de de heer A - 2/12de mevrouw B - 6/12de Endemol

Reproductierechten: 4/12de de heer A - 2/12de mevrouw B - 6/12de Endemol

5. Op 27 juli 2009 deden appellanten bij geïntimeerde aangifte van 6 muziekwerken, met name de begingeneriek, ‘bumper’ en eindgeneriek voor de spelprogramma’s ‘Quiz Live’ en ‘Woordzoeker’, met een tijdsduur van 21, 4 en 15, respectievelijk 21, 10 en 15 seconden. Hierbij gaven zij de volgende verdeling aan: *“Componisten: de heer A 8/12 – mevrouw B 4/12”*.

6. Op 8 juni 2010 richtte de heer C een nieuwe e-mail aan [REDACTED] (de heer A):

“In bijlage een vergelijkende tabel met de opbrengsten per minuut voor 2006, 2007 en 2008. De intro- en outro muziek is “generiek”, de muziek tijdens het programma zelf is Background. De gegevens voor 2009 hebben we pas na de repartitie van oktober. Voor de geïnde bedragen voor VTM & 2BE wacht ik nog op een antwoord (...).

	generiek	generiek	generiek	background	background	background
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
VTM	5,80	2,26	2,34	1,45	4,25	4,38
Kanaal2	7,19	2,23	2,69	1,80	4,19	5,04

Op 6 oktober 2010 bezorgde de heer C appellanten de voorlopige cijfers voor de repartitie voor het jaar 2009:

“t Is niet definitief definitief, maar in bijlage de opbrengsten per minuut voor VTM & 2BE. Vrijdag is er een laatste “run”, maar voor VTM en 2BE verandert er niets meer. Bedankt om dit vertrouwelijk te behandelen, aangezien dit nog geen definitieve cijfers zijn, en ik eigenlijk niet wordt geacht deze al te communiceren.”

	generiek	background
	B2009	B2009
VTM	2,0384	3,822
2BE	3,085791	5,78586

Bij e-mail van 3 november 2010 antwoordde de heer C op een e-mail van de heer A:

*“Dag de heer A.
De opbrengst per minuut voor VTM
Generiek: 1,71
Background: 3,20
Opbrengst per minuut voor VTM
GENERIEK: 2,63*

BACKGROUND: 4,92

Morgen kijk ik naar je afrekening en dan hoor je van mij.”

7. Op 26 oktober 2010 maakte geïntimeerde een afrekening voor het jaar 2009 over aan elke appellandt afzonderlijk. Deze afrekeningen bevatten onder meer details van de sommen uitgekeerd aan elke appellandt voor het gebruik door VTM en 2BE van de begingeneriek, ‘bumper’ en eindgeneriek in de programma’s ‘Quiz Live’ en ‘Woordzoeker’. De afrekeningen vermelden de periode van uitzending, de duur van de uitzendingen, het aandeel dat de betrokken rechthebbende ontving en zijn rol (‘C’). Het aandeel van de heer A bedroeg 66,66 %, het aandeel van mevrouw B bedroeg 33,33 %.

Voor appellandten bedroeg het totaalbedrag, inclusief voorschotten, 61.804 euro.

De heer A protesteerde deze afrekening in e-mails van 27 oktober 2010 en 3 november 2010, zowel wat het aantal in rekening gebrachte minuten, de aard van de werken als de gehanteerde tarieven per minuut betreft.

Appellandten sloten op 17 december 2010 elk afzonderlijk een dadingsovereenkomst met geïntimeerde. Het geschil tussen partijen wordt in de preambule als volgt omschreven:

“Appellandt (Appellandte) betwist het bedrag aan rechten dat SABAM hem (haar) heeft uitbetaald in de repartitie B 2009-2. Appellandt (Appellandte) meent namelijk dat hij (zij) op basis van informatie die hem (haar) door een SABAM personeelslid werd overgemaakt voorafgaandelijk aan de betrokken repartitie, recht zou hebben op een hoger bedrag aan auteursrechten. Dit verwachte hoger bedrag aan auteursrechten werd volgens appellandt (appellandte) ingecalculerd bij de onderhandelingen die hij (zij) in het kader van de exploitatie van de betrokken werken met derden heeft gevoerd.

SABAM van haar kant betwist een hoger bedrag aan auteursrechten verschuldigd te zijn aangezien de principes uit haar Statuten en Algemeen Reglement waaraan al haar vennoten onderworpen zijn, werden toegepast in het kader van de door appellandt (appellandte) betwiste repartitie.

Partijen hebben besloten zich te verzoenen en de problemen die uit dit geschil kunnen voortvloeien in der minne te regelen, na bespreking en wederzijdse toegevingen en bij wijze van dading, zonder nadelige erkenning. Dit Geschil betreft de auteursrechten die appellandt (appellandte) claimt voor de repartitie B 2009-2.

Partijen erkennen en aanvaarden dat er voor andere rechten dan de uitvoeringsrechten TV en voor andere repartitieperiodes dan de periode tot en met 2009 geen betwistingen zijn.”

Deze dading heeft tot doel alle bestaande of toekomstige gedingen omtrent dit Geschil tussen de ondertekenaars van dit protocol (...) voorgoed te regelen ('Voorwerp van het Protocol').

Geïntimeerde verbindt zich ertoe bij wijze van schadevergoeding voor vermeende gederfde inkomsten wat betreft de repartitie B 2009-2 een bedrag van 19.000 euro aan de heer A en 9.500 euro aan mevrouw B te betalen.

Partijen bij deze dadingsprotocollen erkennen dat zij na uitvoering van deze verbintenissen in rechte en in feite op datum van de dading en in de toekomst geen vorderingen van welke aard ook maar tegen elkaar hebben of zullen hebben en zij zien uitdrukkelijk en onherroepelijk af van enige vordering en/of eis ten opzichte van elkaar op grond van het geschil.

8. Op 26 oktober 2011 maakte geïntimeerde een afrekening over aan appellanten voor het jaar 2010.

In 2012 ontvingen appellanten een bedrag van 202.911,21 euro voor het gebruik van hun werken in het jaar 2010.

Bij brief van hun raadsman van 6 januari 2012 betwistten appellanten ook deze afrekening.

Bij brief van 9 maart 2012 stelde de eerste raadsman van appellanten geïntimeerde in gebreke om een bijkomende som van 196.375 euro over te maken. Hij verklaarde dat Endemol in mei 2009 contact opnam met appellanten omdat zij gebruik wenste te maken van muzikale werken waarvan appellanten auteurs zijn. Endemol wenste hierbij over 50 % van de rechten op het gebruik van deze werken te beschikken. Teneinde in dit verband een goed geïnformeerde, omzichtige beslissing te kunnen nemen, nam de heer A contact op met geïntimeerde. Op basis van de informatie hem verstrekt door de heer C besloten appellanten om het beheer van deze werken aan geïntimeerde over te laten. Mede op grond van deze informatie besloten zij een uitgavecontract te sluiten met Endemol waarbij de helft van de wereldwijde en levenslange uitgaverechten worden overgedragen aan Endemol België. Op basis van de tarieven die hen werden meegedeeld door de heer C in juni 2009, en waarover partijen zich volgens appellanten altijd akkoord hebben verklaard, bedraagt het te weinig uitgekeerde bedrag van de auteursrechten voor het jaar 2010 196.375 euro.

Bij brief van 20 maart 2012 betwistte de raadsman van geïntimeerde deze ingebrekestelling. Geïntimeerde stelde dat de eindafrekening voor 2010 correct werd opgesteld overeenkomstig de verdeelsleutels voor generieken en spelprogrammamuziek zoals vastgelegd in haar Algemeen Reglement, en dat er geen sprake was van achterstallige of niet ontvangen rechten. Zij verklaarde tevens met verbazing kennis te hebben genomen van het bestaan van een uitgavecontract tussen

appellanten en Endemol, waarvan nooit aangifte was gedaan, en stelde dat Endemol niet bij haar is aangesloten met het oog op collectief beheer.

Op 22 augustus 2014 stelde de nieuwe raadsman van appellanten geïntimeerde in gebreke tot betaling van 783.225,47 euro voor de jaren 2009 en 2010. Voor het jaar 2010 zou volgens appellanten een bedrag van 595.661,29 euro te weinig zijn betaald wanneer rekening wordt gehouden met de tarieven van 2009.

Op 23 oktober 2014 dagvaardden appellanten geïntimeerde voor de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel.

II. PROCEDUREVOORGAANDEN

9. De vordering van appellanten voor de eerste rechter strekte ertoe geïntimeerde te horen veroordelen tot betaling van 720.345,38 euro aan achterstallige repartities voor de jaren 2009 en 2010, vermeerderd met interesten en kosten.

Geïntimeerde besloot tot de nietigheid van de dagvaarding op grond van de exceptie obscuri libelli, minstens ondergeschikt tot de ongegrondheid van deze vorderingen en de veroordeling van appellanten tot de kosten.

De eerste rechter verklaarde de vordering van appellanten ontvankelijk maar ongegrond, en veroordeelde appellanten in de kosten van het geding, begroot in hoofde van geïntimeerde op 12.000 euro rechtsplegingsvergoeding.

III. VOORWERP VAN HET HOGER BEROEP

10. Het hoger beroep van appellanten strekt ertoe het bestreden vonnis teniet te doen, en vervolgens opnieuw rechtdoende, hun oorspronkelijke vordering ontvankelijk en gegrond te verklaren, geïntimeerde te veroordelen tot het betalen aan appellanten van een totaalbedrag van 720.345,38 euro ten titel van achterstallige repartities voor de jaren 2009 en 2010, te vermeerderen met de wettelijke en de gerechtelijke interesten, en geïntimeerde te veroordelen in de kosten van het geding, begroot in hoofde van appellanten op de kosten van de inleidende dagvaarding van 368,81 euro, de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg van 12.000 euro, het rolrecht verzoekschrift hoger beroep begroot op 1040 euro, en de rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep begroot op 12.000 euro.

Geïntimeerde verzoekt het hof het hoger beroep van appellanten onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren en dienvolgens het eerste vonnis te bevestigen in al zijn onderdelen; in elk geval appellanten te veroordelen in de kosten van beide aanleggen met inbegrip van de

basisrechtspiegingsvergoeding in eerste aanleg ten bedrage van 12.000 euro en de maximale rechtspiegingsvergoeding in hoger beroep ten bedrage van 24.000 euro, ondergeschikt de basisrechtspiegingsvergoeding van 12.000 euro.

IV. BEOORDELING

A. Ontvankelijkheid

11. Geïntimeerde herneemt als haar eerste middel de reeds in eerste aanleg opgeworpen exceptie obscuri libelli. Zij voert aan dat appellanten in hun gedinginleidende dagvaarding nalieten aan te geven op welke wettelijke grondslag hun vordering is gebaseerd en welke concrete fout of welke inbreuk op wetten, reglementen of statuten zij aan geïntimeerde verwijten.

Deze exceptie werd voor de eerste rechter opgeworpen als eerste middel in eerste en enige conclusies neergelegd voor geïntimeerde, en dus in limine litis. De stelling van appellanten dat de exceptie laattijdig is omdat zij niet in de brief van de raadsman van geïntimeerde van 31 oktober 2014, die de dagvaarding heeft gekruist, werd opgeworpen, kan niet worden bijgetreden. Het volstaat dat een exceptie in de eerste conclusie volgend op de dagvaarding wordt opgeworpen. Aan deze voorwaarde is voldaan.

De exceptie is echter ongegrond.

Overeenkomstig artikel 702 Gerechtelijk Wetboek zoals van kracht op het tijdstip van de betekening van de dagvaarding, dient de dagvaarding onder meer het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen te bevatten.

Met de woorden "korte samenvatting van de middelen" in art. 702, 3 Gerechtelijk Wetboek wordt geen rechtsregel bedoeld, maar wel de feitelijke gegevens die aan de vordering ten grondslag liggen. Het staat aan de rechter, onder eerbiediging van de rechten van de verdediging, op de regelmatig aan zijn beoordeling voorgedragen feiten en zonder het voorwerp of de oorzaak van de vordering te wijzigen, de rechtsregels toe te passen op grond waarvan hij op de vordering uitspraak doet (zie onder meer in die zin Cass. 24 november 1978, A.C. 1978-77, 341, ECLI:BE:CASS:1978:ARR.19781124.3).

Appellanten vermelden in hun dagvaarding zowel het voorwerp van hun eis in rechte, die ertoe strekte geïntimeerde te horen veroordelen tot betaling van een bedrag van (toen) 783.225,47 euro ten titel van achterstallige repartities voor de jaren 2009 en 2010, te vermeerderen met de interesten, als de rechtsfeiten en rechtshandelingen door hen aangevoerd ter staving van hun eis. In de dagvaarding vermelden zij onder meer:

- auteurs te zijn van muzikale werken,

- overeenkomsten van fiduciaire afstand van auteursrechten te hebben gesloten met geïntimeerde,
- contact te hebben opgenomen met geïntimeerde teneinde zich grondig te informeren omtrent de gangbare tarieven nadat zij door Endemol waren gecontacteerd voor het gebruik van hun muziekwerken, waarbij Endemol 50 % van de uitgaverechten wenste te verkrijgen,
- op 5 juni 2009 informatie te hebben ontvangen per e-mail omtrent de gangbare tarieven van 2007, waarbij zij meenden dat geen grote verschillen konden verwacht worden voor 2008,
- het bedrag van de rechten dat hen werd overgemaakt door geïntimeerde voor 2009 en 2010 te betwisten, aangezien dit niet overeenstemde met hun berekening op basis van de hen door geïntimeerde meegedeelde definitieve tarieven voor het jaar 2009;
- dat zij er hierbij vanuit gingen dat Endemol reeds 50 % van het totale bedrag aan geïnde rechten had ontvangen, wat later niet het geval bleek te zijn;
- betaling te vorderen van het nog verschuldigde saldo.

Het voorwerp van de vordering evenals de feiten en handelingen aangehaald tot staving hiervan werden aldus voldoende duidelijk uiteengezet in de dagvaarding, zodat geïntimeerde over de mogelijkheid beschikte om binnen de door appellanten getrokken grenzen het debat aan te gaan en haar verweer te voeren.

De vordering van appellanten werd bovendien in de loop van het geding verder verduidelijkt, waarna geïntimeerde een grondig verweer voerde. Er is bijgevolg geen sprake van belangenschade.

De ingeroepen exceptie werd door de eerste rechter terecht afgewezen als ongegrond.

12. Geïntimeerde voert geen enkel middel van onontvankelijkheid van het hoger beroep van appellanten aan. Het hoger beroep is tijdig en regelmatig naar de vorm. Bij gebreke aan enig ambtshalve aan te halen middel van onontvankelijkheid, wordt tot de ontvankelijkheid van het hoger beroep besloten.

B. Eenzijdige verbintenis

13. Appellanten vorderen beweerde achterstallige repartities voor het jaar 2009 en voor het jaar 2010.

Appellanten voeren aan dat geïntimeerde een eenzijdige verbintenis is aangegaan betreffende de toe te passen tarieven voor de jaren 2009 en 2010. Het bewijs van deze verbintenis volgt volgens appellanten uit een telefoongesprek van eerste appellant met een medewerker van geïntimeerde op 2 juni 2009, de vraag uitgaande van eerste appellant in een e-mail van diezelfde dag aan de medewerker van geïntimeerde en het antwoord van die medewerker van 5 juni 2009, geciteerd onder randnummer 3. Uit het geheel van deze e-mails, en de latere e-mails, zoals de e-mail van 3

verschafte informatie met betrekking tot de opbrengst per minuut slaat op “de uitzendingen in 2007” en dat de opbrengsten per minuut voor 2008 nog niet beschikbaar zijn.

Nergens in de email van Sabam wordt een uitspraak gedaan over de te verwachten opbrengsten per minuut voor uitzendingen in 2008 (en a fortiori in latere jaren). De stelling dat volgens Sabam “grote verschillen niet [konden] verwacht worden (conclusie eisers p. 2) vindt nergens steun in de tekst van de betrokken email. Uit de stukken van eisers blijkt wel dat de opbrengst per minuut voor gebruik in een generiek in 2008 €2,34 (VTM) en € 2,68 (Kanaal 2) bedroeg (zie tabel stuk 3 bundel eisers).

Het voorgaande geldt des te meer, nu in de bedoelde email van Sabam uitdrukkelijk het volgende werd toegevoegd: “Hou wel in het oog dat opbrengsten voor uitzendingen in 2008 kunnen variëren, afhankelijk van het budget dat voor 2008 wordt onderhandeld, en het aantal programma’s dat moet worden verwerkt.”

Aldus werden eisers er uitdrukkelijk op gewezen dat de opbrengsten voor latere jaren (waarvoor nog geen repartitieberekening was gebeurd, d.w.z. voor 2008 en volgende jaren) konden afwijken van de historische opbrengsten per minuut.

Het is de rechtbank niet duidelijk op grond van welke elementen eisers menen dat het verschaffen van informatie met betrekking tot de historische opbrengst per minuut (voor uitzendingen in 2007) een verbintenis kan inhouden naar de toekomst toe, wanneer er uitdrukkelijk op wordt gewezen dat de toekomstige opbrengsten per minuut kunnen afwijken van de meegedeelde (historische) opbrengsten in functie van de concrete repartitieberekeningen, die op dat ogenblik nog niet hadden plaatsgevonden.

Eisers beweren dat ze erop mochten vertrouwen dat de opbrengsten voor de toekomst in “dezelfde lijn” zouden liggen als in de periode 2007-2009 (conclusie eisers p. 3). Zij tonen evenwel niet aan dat zij op basis van de opbrengsten per minuut voor 2007 tot en met 2009 er rechtmatig op mochten vertrouwen dat de toekomstige opbrengsten per minuut niet (veel) zouden afwijken. Zij wisten of behoorden te weten, zoals ook uitdrukkelijk gesteld in de email van 5 juni 2009 van Sabam, dat de opbrengst per minuut afhankelijk is van gegevens, waarover Sabam nog niet beschikte – dit wordt door eisers niet betwist- en die niet (noodzakelijk) identiek zijn van jaar tot jaar. Het gaat onder meer om het budget voor de betrokken zender, het aantal programma’s, het totaal aantal rechthebbenden voor die zender en het totaal aantal rechthebbenden in het algemeen.

Indien het zo is dat eisers zich voor de onderhandelingen met Endemol aangaande de prijs hebben gebaseerd op de opbrengsten per minuut voor 2007, dan is dit louter en alleen toe te schrijven aan de onvoorzichtigheid van eisers zelf.

Aldus is niet naar eis van recht aangetoond dat Sabam de bedoeling zou hebben gehad om zich te verbinden naar de toekomst toe of om rechtsgevolgen te doen ontstaan.

Bij gebrek aan bewijs van een totstandgekomen verbintenis in hoofde van Sabam kan zij niet worden aangesproken wegens de niet-nakoming van deze vermeende verbintenis.”

15. Het hof sluit zich aan bij deze overwegingen en maakt ze tot de zijne, en voegt hieraan het volgende toe.

Geïntimeerde stelt dat alle repartities gebeurden conform de artikelen van haar Algemeen Reglement dat van toepassing was in 2009, 2010 en 2011, waarvan de tekst wordt aangehaald in conclusies. Zij geeft aan voor de correcte toepassing van dit Algemeen Reglement onder intern toezicht te staan van haar Algemene Vergadering, waarvan appellanten deel uitmaken, en onder externe controle van de Federale overheid.

Artikel 11 van de overeenkomsten van aansluiting en fiduciaire afstand, ondertekend door appellanten, luidt als volgt:

“De rechthebbende erkent kennis te hebben genomen van de statuten en reglementen zoals in voege op het ogenblik van ondertekening van de overeenkomst en hiervan een exemplaar te hebben ontvangen. De statuten, reglementen en alle door de Raad van Bestuur genomen en nog te nemen beslissingen maken integraal deel uit van de huidige overeenkomst en de rechthebbende verbindt zich aldus ertoe om deze te eerbiedigen.

De rechthebbende verklaart tevens zich te onderwerpen aan de statuten en de reglementen zoals die in de toekomst rechtsgeldig kunnen gewijzigd worden. De tekst van de gewijzigde statuten en reglementen kan te allen tijde op verzoek van de rechthebbende op de maatschappelijke zetel van SABAM bekomen worden”.

Door de ondertekening van deze overeenkomsten aanvaardden appellanten de bindende kracht van de statuten en reglementen van geïntimeerde.

Artikel 33 van het Algemeen Reglement van geïntimeerde bevat de regels voor de bepaling van de duur van de werken die in aanmerking wordt genomen, en het aantal punten dat wordt toegekend aan elk werk, rekening houdend met de aard van de audiovisuele productie waarin het werk wordt gebruikt.

Artikel 35 van het Reglement bevat de regels voor verdeling van de rechten geïnd voor de openbare op- of uitvoering van werken voor de programma's of programmagroepen die tot inning aanleiding hebben gegeven. Deze regels hebben onder meer betrekking op het in aanmerking te nemen

percentage voor het gebruik van muziek in een audiovisuele productie per type van muzikaal werk en de herleiding van deze rechten in geval van heruitzendingen.

Uit dit Algemeen Reglement volgt dat verschillende parameters, zoals de volgens de regels van het Algemeen Reglement in aanmerking te nemen duur van de werken, het genre en het gebruik dat van deze werken wordt gemaakt (waarbij het bekomen resultaat wordt vermenigvuldigd met bepaalde coëfficiënten, rekening houdend met het aandeel muziek in een audiovisueel werk, of het om een herhaling gaat,...) een rol spelen bij het bepalen van de opbrengst per minuut van een concreet werk in een bepaald jaar.

De uitgekeerde bedragen zijn verder afhankelijk van de “minuutwaarde”, die afhangt van de hoogte van de vergoeding die geïntimeerde bij de omroep in kwestie kan innen en die het voorwerp uitmaakt van jaarlijkse onderhandelingen met de omroepen en van het aantal werken uit het repertoire dat geïntimeerde beheert dat door de omroep aan het publiek wordt meegedeeld. Deze gegevens fluctueren jaarlijks, en grote verschillen kunnen niet worden uitgesloten.

Het bedrag dat elke rechthebbende ontvangt hangt dan ook af van het budget dat met de zender wordt onderhandeld voor de betrokken jaren, het aantal rechthebbenden waaronder dit bedrag moet worden verdeeld, en de correctiefactoren (coëfficiënten) van toepassing op de werken van alle betrokken rechthebbenden.

Geïntimeerde voert terecht aan dat het, gelet op de complexiteit van deze berekeningen en de afhankelijkheid van variabele factoren waarop men op voorhand geen zicht heeft, onmogelijk is uitspraken te doen over bedragen die zullen worden uitgekeerd voor het gebruik van bepaalde muziekwerken in de toekomst, zoals dit ook duidelijk werd gemaakt in de e-mail van 5 juni 2009 waarnaar appellanten verwijzen. De precieze opbrengsten zijn pas gekend nadat de effectieve repartitieberekeningen uitgevoerd zijn.

Zoals de eerste rechter terecht oordeelde vormt de e-mailconversatie van juni 2009 geen bewijs van enige eenzijdige verbintenis van geïntimeerde om in het voordeel van appellanten af te wijken van de toepassing van de repartitieregels in het Algemeen Reglement.

Een dergelijke eenzijdige verbintenis of afwijkende overeenkomst tussen partijen kan evenmin worden afgeleid uit de mededeling van de opbrengsten per minuut voor generieken en achtergrondmuziek in 2009 per zender bij e-mails van juni en november 2010, of uit de samenlezing van deze e-mails met de e-mails van 2009, die op zich evenmin een eenzijdig verbintenis inhouden.

Het staat in ieder geval vast dat de e-mails van juni en november 2010 geen invloed hebben gehad op de onderhandelingen met Endemol, die reeds in augustus 2009 werden afgesloten.

Deze e-mails bevatten bovendien geen enkele informatie over de repartitie en de opbrengsten per minuut voor het jaar 2010. In het licht van de variabiliteit van de opbrengst per minuut voor bepaalde werken, die reeds werd benadrukt in de oorspronkelijke email van 5 juni 2009, kon geïntimeerde er niet rechtmatig op vertrouwen dat deze opbrengst in 2010 *“ongeveer in de zelfde lijn”* zou liggen als in 2009. Ook de bewering van appellanten dat tussen partijen een overeenkomst zou zijn bereikt die inhield dat er slechts sprake kon zijn *“van een kleine marge”* van verschil tussen de verschillende jaren wordt op geen enkele wijze gestaafd.

16. Geïntimeerde wijst er tevens terecht op dat appellanten opnieuw vermeende achterstallen voor het jaar 2009 vorderen, daar waar dit reeds onderdeel vormt van de dading tussen partijen.

Partijen sloten een dadingsovereenkomst met betrekking tot het geschil betreffende de auteursrechten die appellanten claimden voor het jaar 2009. Appellanten erkenden hierbij dat zij na uitvoering van de in de dading opgenomen verbintenissen geen vorderingen van welke aard ook maar tegen geïntimeerde zouden hebben, en zij zagen uitdrukkelijk en onherroepelijk af van enige vordering en/of eis met betrekking tot dit geschil.

Er bestaat geen betwisting tussen partijen dat geïntimeerde uitvoering gaf aan de dading door de betaling van de overeengekomen som.

Partijen maken voorbehoud met betrekking tot de geldigheid van de dading, maar stelden geen vordering tot nietigverklaring in.

De dadingsovereenkomst werd gesloten door partijen na wederzijdse toegevingen, en zonder enige nadelige erkenning. Uit het afsluiten van deze dading kan dan ook niet worden afgeleid dat geïntimeerde zou hebben erkend dat de door haar gemaakte afrekening voor het jaar 2009 niet correct was, en zij zou hebben erkend dat appellanten recht hadden op een hoger bedrag, net zoals hieruit niet kan worden afgeleid dat appellanten de afrekening van geïntimeerde zou hebben aanvaard.

Evenmin kan hieruit worden afgeleid dat geïntimeerde voor de toekomst afstand zou hebben gedaan van de complexe berekeningsmethodes uit haar Algemeen Reglement of zij zou hebben erkend dat deze niet bindend zijn voor haar leden.

C. Rechten van Endemol

17. Appellanten verwijten geïntimeerde thans foutief de rechten die toekomen aan Endemol bij haar te hebben gehouden, hoewel zij die aan appellanten diende uit te betalen.

Zij verwijten geïntimeerde niet te hebben meegedeeld dat Endemol voor het beheer van haar rechten niet bij haar was aangesloten.

Geïntimeerde voert aan dat zij tot de ingebrekestelling van 9 maart 2012 uitgaande van appellanten niet wist noch diende te weten dat Endemol een uitgavecontract heeft afgesloten met appellanten. Zij voert aan dat Endemol niet bij haar aangesloten is, en Endemol geen aangifteformulier als uitgever heeft ingediend. Geen enkel bewijs van enige aangifte van het uitgavecontract bij geïntimeerde of van de aansluiting van Endemol bij geïntimeerde (of enige andere collectieve beheersmaatschappij) voor het collectief beheer van haar rechten als uitgever wordt geleverd.

Volgens het aangifteformulier van appellanten bij geïntimeerde beschikten zij als auteurs over respectievelijk 66 % en 33 % van de rechten op de muziekwerken, en deze verhoudingen werden ook uitdrukkelijk vermeld in de afrekeningen die zij vanwege geïntimeerde voor de jaren 2009 en 2010 mochten ontvangen, en die geen enkele verwijzing naar rechten van de uitgever bevatten (stukken 10 en 11 van geïntimeerde).

Uit de verwijzing door de heer A naar onderhandelingen met *het productiehuis* Endemol Belgium NV kon geïntimeerde niet afleiden dat door appellanten een deel van de uitgaverechten zou worden overgedragen aan Endemol Belgium. Een productiehuis kan niet worden gelijkgesteld met een uitgever.

Er is bovendien geen enkele aanwijzing, laat staan enig bewijs, dat gelden werden ingehouden door geïntimeerde die bestemd waren voor appellanten, of dat geïntimeerde de afrekeningen zou hebben verminderd met 50 % van het totaal, in functie van het aandeel van Endemol Belgium NV in deze rechten op grond van het uitgavecontract. Integendeel, uit de afrekeningen van 2009 en 2010 blijkt dat het geheel van de rechten werd uitgekeerd aan appellanten, volgens de door hen meegedeelde verhoudingen.

D. Afrekeningen

18. Appellanten betwisten ook in hoger beroep de afrekening van hun rechten voor de jaren 2009 en 2010. Zij leggen een eigen, alternatieve berekening voor, en vorderen de veroordeling van geïntimeerde tot betaling van dit bedrag.

Appellanten steunen zich voornamelijk op een beweerde afwijkende eenzijdige verbintenis van geïntimeerde, die tot het gevolg zou hebben dat het Algemeen Reglement niet op hen van toepassing zou zijn. Hun eigen berekening lijkt zowel voor het jaar 2009 als voor het jaar 2010 te zijn gesteund op de opbrengsten per minuut voor VTM en 2BE voor het jaar 2009 doorgestuurd door de

heer C, waarvan zij beweren dat deze geïntimeerde binden, zowel voor het jaar 2009 als voor het jaar 2010.

Om de hoger weergegeven motieven, die hier worden hernomen, acht het hof het bestaan van een dergelijke eenzijdige verbintenis of overeenkomst niet bewezen.

19. Appellanten voeren verder aan dat de tarieven voor 2009 en 2010 bijna 80 % lager waren dan deze in 2007 en 2008. Zij stellen dat geïntimeerde moet aantonen dat zij ofwel bij benadering een bedrag heeft onderhandeld voor 2009 en 2010 dat 80 % lager ligt dan dat voor 2007 en 2008, dan wel dat er voor de jaren 2009 en 2010 ongeveer vijf keer meer programma's te verwerken waren.

Zij vorderen dat de bewijslast zou worden omgekeerd. Minstens stellen zij dat uit het passief gedrag van geïntimeerde een vermoeden of een bekentenis zou moeten worden afgeleid dat geïntimeerde niet in staat is de vordering van appellanten te betwisten.

De gedetailleerde afrekening van de door geïntimeerde uitgekeerde bedragen voor het jaar 2009 (abstractie gemaakt van de in het kader van de dading betaalde bedragen) en het jaar 2010 blijkt reeds uit de stukken 10 en 11 van geïntimeerde.

De eerste rechter verzocht geïntimeerde om bijkomende informatie over de toepassing van haar Algemeen Reglement op de uitkeringen aan appellanten voor het jaar 2009 en 2010. In een zeer uitgebreid stuk 17 gaf geïntimeerde vervolgens een gedetailleerde uitleg over de wijze waarop de netto minuutwaarden voor muzikale generieken en (achtergrond)muziek in een spelprogramma werd bepaald in de periode 2009-2010. Vervolgens werden de concrete netto minuutwaarden voor onder meer het jaar 2010 voor de omroepen 2BE en VTM weergegeven. Tevens werd een overzicht gegeven van de door de omroepen meegedeelde uitzendduur van de betrokken werken, die verschilt van deze die door appellanten als uitgangspunt van hun berekeningen worden genomen. Overeenkomstig artikel 33 van het Algemeen Reglement komt enkel de duur die vermeld staat op de programma's die door de diverse zenders aan geïntimeerde worden overgemaakt in aanmerking voor de verdeling van de rechten.

Geïntimeerde lichtte aldus uitvoerig toe hoe zij de verschuldigde auteursrechten heeft berekend en appellanten laten na enige concrete tekortkoming of fout in deze berekening aan te duiden of te bewijzen. Appellanten betwisten deze afrekening zonder meer, zonder deze betwisting te concretiseren rekening houdend met de door geïntimeerde verstrekte toelichtingen.

Door de ondertekening van de overeenkomsten van aansluiting en fiduciaire afstand erkennen appellanten kennis te hebben genomen van de statuten en de reglementen in voege, en verbonden zij zich ertoe deze en alle toekomstige reglementen te eerbiedigen. De stelling van appellanten dat

enkel rekening kan worden gehouden met het met de zenders onderhandelde bedrag en het aantal te verwerken programma's, zoals vermeld in de e-mail van 5 juni 2009 van de heer C, en abstractie moet worden gemaakt van alle andere parameters vermeld in het Algemeen Reglement kan dan ook niet worden bijgetreden.

De afrekening van het jaar 2009 maakte bovendien het voorwerp uit van een dading tussen partijen, waarvan de nietigverklaring niet wordt gevorderd.

Er is geen reden om de overlegging van stukken te bevelen. Het hof merkt hierbij op dat appellanten de door geïntimeerde meegedeelde "opbrengst per minuut" per zender in 2009 als uitgangspunt lijken te nemen voor hun begroting, zonder deze concreet te betwisten. Ook uit de jaarrekening van geïntimeerde kan niet worden afgeleid dat de door haar uitgevoerde berekening niet correct zou zijn.

De bewijslast van enige fout of contractuele tekortkoming in hoofde van geïntimeerde rust op appellanten. Geïntimeerde werkte loyaal mee aan de bewijsvoering. Er is geen enkele reden om de bewijslast om te draaien, zoals door appellanten wordt gevorderd.

E. Besluit

20. Appellanten maken niet waarschijnlijk, en bewijzen niet dat geïntimeerde fouten zou hebben begaan in de repartities voor de jaren 2009 en 2010. Zij bewijzen noch het bestaan van enige contractuele of buitencontractuele fout, enige schade of enig causaal verband.

Hun vordering is ongegrond.

F. Kosten

21. Appellanten, die in het ongelijk worden gesteld, worden veroordeeld in de kosten van het hoger beroep. Er is geen reden om in hoger beroep af te wijken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding, dat thans na indexatie 15.000 euro bedraagt. De situatie is niet kennelijk onredelijk. Appellanten konden zich te goeder trouw vergissen in de draagwijdte van hun rechten. Evenmin wordt aangetoond dat appellanten geïntimeerde op kosten hebben gejaagd zonder enig belang. De door hen op grond van artikel 748 van het Gerechtelijk Wetboek gevorderde bijkomende conclusietermijnen werden toegekend.

OM DEZE REDENEN
HET HOF, recht doende na tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Verklaart het principaal hoger beroep en het incidenteel hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond.

Veroordeelt appellanten in de kosten van het hoger beroep, vereffend in hoofde van SABAM op 15.000 euro rechtsplegingsvergoeding.

Dit arrest werd uitgesproken op de openbare terechtzitting van **12 november 2024** door:

[REDACTED]

Voorzitter
Raadsheer
Raadsheer
Griffier

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Eensluitend verklaarde kopie

Afgeleverd aan: Aan de Minister van ECONOMISCHE ZAKEN,

art. Bericht

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Brussel, 18-11-2024

